XXXII. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1938. augusztus 30. 35. szám

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

A Gömbös kormány a falvakért.

Mostanában gyakran hallunk a magyar falvak szomoru gazdasági helyzetéről és gazdasági válságáról. Azok, akik ezt hangoztatják, elfelejtik, hogy ez az elszegényedés hosszu folyamat sajnálatos következménye valójában már 1928. utáni időkben kezdődött s tartott szakadatlanul 1933-ig.

Egy közgazdasági tudósunk ezzel a szomoru jelenséggel foglalkozván megállapitja, hogy mig 1929 ig a magyar kisgazda holdankénti jövedelme 23 pengőt tett ki, addig ez a hiszon ugyan csak 1929 ben 16 pengős veszteségbe süllyedt, amely veszteség meg is maradt éveken át. Ebből azután önként adódik a magyar mezőgazdaság fokozatos sorvadása és elszegényedése, amit csak növelt az a valóság, hogy a kisgazda mindig rosszabbul tudja értékesiteni terményét, mint a nagybirtok — mintegy 20 százalékos e téren a veszteség, viszont drágábban szerzi be iparcikkeit, még pedig csaknem 26 százalékos különbözettel. Olyan terhet jelent ez a két tétel a kisgazdaságra, amit igen nehezen tudna behozni akkor is, ha eladósodottsága nem tette volna teljesen vérszegénnyé.

Ez a megállapitás a jelzett idők viszonyaira vonatkozik, tehát az 1929. és 1931—32-es évekre. Olyan időszakra, amiért még a legelfogultabb ellenzéki sem teheti Gömbös Gyula kormányát felelőssé. Ha a mai idők még mindig ne ezek is a magyar falvak lakosságára, a tárgyilagosság azt követeli, hogy visszafelé is tekintsünk s tegyük mérlegre, hogy milyen volt a helyzet Gömbös Gyula kormányának hivatalba lépése idején s hogy ettől az időtől vajjon haladtunk-e, vagy visszaestünk. Kétségtelenül megállapitható a gazdasági helyzet javulása és enyhülése s igy tehát a támadás indokolatlan és egyoldalu.

Ugyanezt kell megállapitanunk a magyar falvak egészség ügyében is, amelyre alig áldozott még kormány olyan bőkezüen mint Gömbös Gyula kormánya. Mikor például magában a belügyminiszteriumban kerek félmillió pengővel csökkentik a személyzeti kiadásokat — ugyanakkor két millió pengővel emelik a közegészségügy, a népi betegségek leküzdésére szolgáló összeget. Igazán nem lehet azt mondani, hogy a kormány vállalt kötelezettségének nem akarna eleget tenni s nem akarná a magyar falvakat olyan virágzó állapothoz juttatni, melyet az szorgalma, kitartó munkája és életbevágóan fontos szerepköre szérint megérdemel. Hogy milyen méretü az a gondosság, melyel a kormány egészségügyi politikáját megvalósitani akarja, maga az az egy tétel is igazolja, amely az orvosi továbbképzést, a bába és az ápolókérdést szolgálja, amely felemelt összegével mind ha hatósabbá teszi a küzdelmet a falusi nép egészségéért

Hogy pedig mennyiben felel meg az a vád az igazságnak, hogy a kormány magára hagyta volna a vergődő kisgazdatársadalmat s hagyta, hogy az a bankok karmaiban elpusztuljon — eleget mond erre a védett gazdák óriási tábora. De még inkább az a kimutatás, mely örvendetes számadatokkal világit rá a valóságra, hogy ezek 80 százalékot meghaladóan rendezték is vállalt kötelezettségüket s a nemfizetők egy nagy része is haladékot kért, ami valószinüvé teszi, hogy most a gazdasági év záródása felé, az arány még csak javulni fog e téren is.

Jelen soroknak nem is volt más céljuk, mint a boncolgatás és a rávilágitás, hogy mi is van valójában a hangzatos szavak és vádak mögött. S ha időt szakitunk magunknak, hogy a tények és valóságok megvilágitásában lássuk a helyzetet, rá kell jönnünk, hogy a politikai támadók gyakran és szivesen élnek a támadás ama fegyvereivel, amelyek — mint a riasztó pisztolyok — csak lármát csinálnak, de valójában nem találhatnak, egyszerüen azért, mert nincsen — magvuk.

A pápaiak hálaadó zarándoklata Celldömölkre

A pápai róm. kath. egyházközség Budavár visszafoglalásának 250 éves jubileuma alkalmából szeptember 13-án hálaadó zarándoklatot tervez Celldömölkre a kegyhelyre.

A zarándoklatot Msgr. Németh József apátplebános, P. Markó Marcell ferencrendi házfőnök és P. Kiss Elemér ferencrendi áldozópap vezeti.

A zarándoklat két csoportban indulna Celldömölkre és pedig az egyik csoport gyalog indul Pápáról, visszafelé pedig vonaton. A másik csoport pedig ide és vissza vonaton tenné meg az utat.

A pápaiak eme nemes elhatározása igen szép vallásos és hazafias cselekedet, amely méltán követést érdemel.

Siker és elismerés.

Irta: **vitéz Csicsori Rónay István** országgyülési képviselő.

A legutolsó napokban különböző ellenzéki vezető személyiségek részéről nyilatkozatok láttak napvilágot, amelyeknek alaphangjáról, lényeges megállapitásaiból nagyban — egészben kivehető, hogy az előző politikai évad tulfütött s egyre inkább a személyeskedések ingoványaira tévedt ellenzéki harcmodorával szemben fokozottabban az objektiv birálat, az elismeréstől sem huzódó politikai kritika felé igyekeztek terelni a maguk ellenzéki mondanivalóit

Elsősorban vonatkozik ez mindarra, amit az ellenzéki vezetők a kormány külpolitikai tevékenységéről, egymást követőleg, szinte az egyöntetü helyeslés szavaival elmondtak; kevésbé egyöntetüek azután ezek a megnyilatkozások a kormány gazdasági politikáját illető kommentárokban, amelyeknek nagyrésze már igen nagy mértékben nélkülözi a helyzet helyes felismerését és a szükséges objektivitást — s végül ugyszólván teljesen letértek a tárgyilagosság alapjáról ezek a nyilatkozatok azokban a megállapitásokban, amelyekkel a kormány belpolitikai helyzetét és irányát, valamint a többségi párt szervezetét és tevékenységét igyekeztek ujabb vádakkal és kifogásokkal kikezdeni a közvélemény előtt.

A siker kétségtelen tényeivel arányos elismerés a külpolitikai tevékenység méltatásában kétségtelenül hozzájárul ahhoz, hogy nagy, sorsdöntő kérdéseinkben egyöntetü felfogás alakuljon ki és a kormány a maga külpolitikájának egyedül helyes utján a közvélemény általános helyeslésétől is megerősitve vezesse tovább a nemzetet nagy nemzeti céljaink és reménységeink megvalósitása felé. Ugyanakkor viszont, amikor ezeket az ellenzéki oldalról történt állásfoglalásokat a nemzet érdekében valóknak kell mondanunk, nemzetgazdaságunk érdekeit kevésbé helyesen szolgálják és ezekre az érdekekre egyenesen károsak azok a megállapitások, amelyek a gazdasági helyzetnek a helyes

Az összes iskolai tankönyvek, irószerek,

u. m. rajztömb, tömbbetét, rajzpapir, vonalzó, irón, toll, tollszár, radirgumi, irónhegyező, gombfestók, szines kréta, szines irón stb. stb., valamint az összes iskolákban használatos előirás szerinti

füzetek legolcsóbban beszerezhetők

Dinkgreve Nándor könyv és papirkereskedésében.

[illegible] kezett — a jelenben is a »gazdasági gutaütöttsége« állapotáról beszélnek.

A gazdasági helyzet alakulását a kormányzati tényezők minden intézkedésén és erőfeszitésén tul, sajnos, a világgazdasági helyzet és a világpiaci viszonyok befolyásolják s természetes, hogy ezidő szerint senki sem lehet teljesen megelégedett a mai gazdasági viszonyokkal. A nehéz és részünkre adott világgazdasági helyzetben viszont épen ezért csak fokozottabban méltánylást és elismerést és nem gáncsot érdemelnek a kormányzatnak azok a nagy erőfeszitései, amelyek a világgazdasági helyzet hátrányos kihatásait igyekeznek csökkenteni a mai gazdasági életünkre s amelyek ugy termelési, mint értékesitési szempontból a lassu, kitartó munka leghatározottabb eredményeit érték el.

Amikor gazdaságpolitikánk ellenzéki kritikusainak, mindezekből kiindulva, válaszolni akarunk, nem is szükséges, hogy mi magunk sorakoztassuk fel azokat az eredményeket, amelyeket kormányunk kitartó tevékenysége elért, hanem válaszul ezekkel a megállapitásokkal szembeállitjuk a legelfogulatlanabb szaktekintéllyel biró tényezőnek, a népszövetség megbizottjának, Royal Tylernek legutóbbi jelentésében foglalt megállapitásait és tanuságtételét. Az ellenzéki kritikával szemben Tylernek ez a nyilatkozata többek között azt állapitja meg, hogy az ország gazdasági helyzete lendületes fejlődést mutat, a költségvetési hiány az 1931. évi krizis óta ezidén a legkisebb, emelkednek a költségvetési bevételek, jobb a jegyintézet devizahelyzete, emelkedő a tendencia nemcsak a külkereskedelemben, hanem a termelésben és fogyasztásban is, sőt azt is megállapitja Tyler, hogy jövőre a gazdasági javulás nyomán még az adóbevételek emelkedésére is számitani lehet. Ezeket mondja a Tyler-jelentés minden elfogult kritikával szemben s az adatait alátámasztó statisztikai kimutatások is azt mondják, hogy a helyes és céltudatos intézkedések következtében emelkedik idegenforgalmunk, növekszik az épitkezési tevékenység, javult az adófizetés s ugyancsak örvendetes lassu, de tartós javulásról beszélnek a mezőgazdasági termelés jövedelmezőségéről az értékesités és az export helyzetéről szóló kimutatások is. A népszövetségi megbizott elfogulatlan tanuságtétele megdönti a hangzatos politikai szólamok látszólagos hatását. S amennyire a valóság tényeivel és adataival szemben állnak a hangzatos ellenzéki gazdaságpolitikai kritikák, ugyanolyan mértékben a hatáskeltés politikai célzatát szolgálják csupán, a valódi helyzettel szemben, az ellenzéki nyilatkozatoknak azok a vádjai is, amelyek a kormány pártpolitikai beállitottságát és a többségi párt szervezetét és működését igyekeznek gánccsal illetni.

Az illetékes kormánytényezők és a Nemzeti Egység Pártjának vezető személyiségei egyaránt megdöntötték már azt a vádat, amely szerint a Nemzeti Egység Pártjának szervezkedése tulzó, erőszakos és jogosulatlanul igénybe veszi a közigazgatás apparátusát. Az ellenzéki nyilatkozatokkal szemben ujból és nyomatékosan meg kell állapitanunk, hogy ez a szervezés épen a közigazgatástól teszi függetlenné a pártot. Azelőtt a többségi pártok ugyszólván kizárólag a közigazgatásra támaszkodtak, ha bármilyen pártakcióról volt szó s a választásokat is nem a pártszervezet, hanem a közigazgatás bonyolitotta végre. Ezzel szemben a legutóbbi választás után épen a Független Kisgazdapárt hivatalos lapja irta szószerint azt, hogy: »A NEP választási müvészete már olyan tökéletessé vált, hogy a hatóság támogatása nélkül is meg tudja szerezni a mandátumot.«

Az egyik ellenzéki nyilatkozatnak azon elszomoritó és igazságtalan kitételére végül, hogy »lehet erkölcsösebb és magyarabb kormányzata is ennek az országnak« csak annyit mondhatunk: adja az Isten, hogy mindig ilyen erkölcsi alapon álló és ilyen magyar kormányzata legyen a nemzetnek — s ne olyanok kerüljenek egyszer hatalomra, akik pártpolitikai és személyi elfogultságukban nem veszik észre, mit ártanak akkor, amidőn tekintélyt rombolnak és hitet rabolnak.

Jeles irók dicséretei a Balaton bübájáról.

Az adatokat összegyüjtötte és pótjegyzetekkel ellátta: **Benedek Vince.**

A Balaton, hazánknak ez a drága gyöngyszeme, sokáig volt még a magyar ember előtt is rejtett kincs. Hogy hogyan lehetett ezt a tündéri szép helyet már jóval előbb is fel nem ismerni és kihasználni? Ez a kérdés az, amely mindenkinek eszébe jut, aki először látja ezt a tündéri tavat és először jár annak a vidékén. Istennek hála, a Balatont már felfedezte a magyar. Egészen a legujabb időkig ez a fenséges viztükör igéző báját csak a pénzes embereknek mutogatta meg. Most már könnyü szerrel gyönyörködhetik e bájban az egész ország lakossága. Partjain vonatokon és a tó tükrén, hajón járhat ma a kisebb pénzü ember is. Sajnos azonban, hogy még ma is sokan vannak, akik csak hirből ismerik magát a Balatont és bübájos vidékét. Es sajnos, még ma sem ment át teljesen a köztudatba, hogy Magyarországnak valóságos természeti kincse a Balaton. Csak az ú. n. álmodozók tudják ezt. Ám sokan vannak ma is pogányok, kik idegen oltárok kultuszát üzik ahelyett, hogy itthoni szent berkeinkben áldoznának egy szegény csétlen ország és nemzet életéért és jövőjéért.

Azok kedvéért, akik névéről ismerik ugyan a Balatont, de vizét és gyönyörü vidékét még nem látták, örökkön fodrozó hullámait még nem élvezték, ide iktatom jellemes iróink néhányának a Balaton szépségét magasztaló irását azon célzattal, hogy olvasván ezen irásokat, kedvet kapjanak »Isten szeme lencseppent könynyének« közvetlen közelről való megismerésére s kedvet kapjanak a partvidékén való tartózkodásra. Mert igaza van Mangold dr.-nak, a Balaton egyik régi szerelmesének, hogy csak az képes magának erről a rejtelmesen szép, mélységesen magyar méla vizről helyes fogalmat alkotni, aki annak közelében időzött már. Olvasva a mi régebbi és ujabbi iró és költő nagyjainknak irásait, csodálkozva látjuk, hogy közöttük a Balatonnak mennyi ihletett rajongója van.

A Balaton szépségeinek egyik legrégibb és legrajongóbb magasztalója irodalmunkban Berzsenyi Dániel, aki költeményben és prózában áradozik a bűvös viztükörről. Egyik költeményében imigyen ir pattogó hexameterben:

„Jer, nézd a Balatont, mikor a nap reggeli lángja Tükörzenét reszket s mikor a hold fénye alatt ég. Nézd a kék hegyeket, mint állnak sorban körülte, Melyeken a nektár csorog és az öröm dala harsog."

Berzsenyi tovább Berzsenyi prózában a mult emlékeiről, az omladozó várfalakról. Majd a pásztorokat emlegeti, akik selymes füvü dus legelőkön legeltetik nyájaikat, míg másutt a buzakalász hullámos tengere játszik és aratók vigan dalolva rakják a kepéiket.

Kisfaludy Sándor örökszép balatoni regéinek olvasása mindig rezgésbe hozzák a magyar lelket. Fantáziája különösen Szigligethez és Tátikához füz megható, érzelmes történeteket. Kisfaludy Sándor a maga korának erőteljes nyelvén lelket elragadóan ir a Balatonról. Jellegzetes

Kemenesalja madárvilága

Irta: **Smidelinsz Béla.** IV.

A kis csalánmadár, vagy csalánosuos, vöröses kis madarka fekete fejjel és nyakán fehér szalaggal, a kórók hegyére, csalánra szok felülni és onnan figyelve csap le a földre a rovarokért. Nagyon ritka madár, tehát kevesen is ismerik. Nagy rovarpusztitó, a fészkét árokpartokra rakja. Költöző.

A földityuk, vagy (földikalapács) a verébhez hasonló madár, a fején szürke, oldalt egy fekete sávval, a melle vöröses szürke, a háta barnás szürke. A nagyobb szikes réteken tartózkodik, a földekre költ és sokszor ugy fut, mint a tyuk. Csak rovarokkal táplálkozik, költöző és nagyon ritka madár, kevesen ismerik.

A magtörőpinty, a verébnél nagyobb, egészen sárgászöld madár, ligetekben, erdőszéleken költ, a fészkét alacsonyabb fákra rakja. Magevő, de a keményszárnyu rovarokat is mohón pusztitja. Költöző madár, kevesen ismerik.

A keresztcsőrü pinty, vörösen tollazatu madár, ugyancsak magvakkal és keményszárnyu rovarokkal él, fészkét a közepes nagyságu fákra rakja. Ritka madár, mert csak nagyobb ligetekben, nagy gyümölcsösökben és erdőkben él, fenyveseket nagyon szereti. A tölgyesekben a makkal táplálkozik. Én a sitkei erdő környékén és a mihályfai és sömjéni szőlőhegyben láttam több izben.

A nyaktekercs vagy tekirincs a verébnél nagyobb barnástollu madár, a kertek hasznos rovarirtója. Odvakban fészkel, nagyon alkalmazkodó madár.

A lappantyu, vagy kecskefejü, gerle nagyságu szürkésbarna szinu, nagyszáju madár. Nappal nem látni, mert valami fatörzsre lapulva alszik és csak éjjel jár a zsákmánya után. Ha valahol este az erdő szélén megállunk, sokszor elsuhan mellettünk valami nagy madár és cikázva vág ide-oda, az erdő szélén vagy esetleg az utak mellett, az a lappantyu. Kerepelő hangjával pedig szinte rémületbe ejti a tudatlan embert, mert nem tudja, mi lehet az a kisértetiea hang. Fészket a földre rakja, száraz fü közé, azért nehezen lehet feltalálni. Fészkelő lappantyut a sitkei erdőn találtam egy megfigyelő kirándulásom alkalmával, de este több izben a mihályfai és sömjéni szőlőhegyen, valamint a Sághegyen is láttam röpködni, tehát valószinü, hogy ezeken a helyeken is fészkel. Költöző madár.

A bubos banka vagy babuta, rigó nagyságu madár, nagyon szép tollazattal és fejbóbitával van ékesitve. A fejbóbita sárga-vörös, végén fekete, a fej, mell és hát szintén sárgásvörös, a szárnyak és fark fekete fehéren tarkázott. Odvakban költ, a trágyaszerü táplálékot, döglött büdös férgeket és az állati trágyát szereti. Párzási időben fuvolaszerü hangokat ad. A disznó és marhalegelőkön gyakran lehet látni. Költöző madár.

A fehér és füstös fecskét ugyis ismeri mindenki, tehát ezt nem is akarom leirni.

A harkályfélék közül a kis csuszka, a kis és nagy tarkaharkály, a zöld és fekete harkály élnek a mi erdeinkben. Ezek kizárólag az erdőben, vagy nagyobb ligetekben, gyümölcsösökben élnek és odvas fákban költenek. Nagy rovarirtók, tehát a gyümölcstermelőknek és erdészeknek nagyon hasznos madarai. A tollazatáról majdnem mindegyiket megismerni, mert a szine szerint kapta a nevét is. A harkályfélék állandó madaraink és télen is itt maradnak. Lehetséges, hogy nagy tél idején a magvakat is megeszik, de ezt nem sikerült megfigyelni. Azt már láttam, amikor a harkály a hangyabolyt szétrombolta és a hangyatojást ette, de magvat enni nem láttam még.

A ragadozók közül itt költ a tövisszuró gébics vagy (vasfejü). Verébnagyságu madár, horgas csőrrel és éles karmokkal felszerelve. A feje kékesszürke, a fej oldalán hosszatt fekete sáv, a mell sárgásfehér, a hát rozsdavörös, a fark elég hosszu, az alakja hasonlit a vörösvérüséhez. Bokrosabb kertekben, ligetekben, erdőkben fészkel, alacsony bokron vagy fán. Nagyon hasznos madár, mert nyáron át rengeteg férget, rovart pusztit. Egy kiálló magas pontra ül, ahonnan az egész terepet beláthatja és ülőhelyéről villámgyorsan csap le a rovarokra, férgekre, egerekre. Ha már jól van lakva, akkor a zsákmányát egy tövisre szurja és később elfogyasztja azt. A vörös vagy közép gébics ugyanezen tulajdonságokkal bir, de ritkább és a házak közelébe nem igen megy, fészkét váltakozó nagyságu fákra rakja. Az előbbi kettőt télen itt nem láttam, tehát elköltöznek.

A nagy őrgébics, vagy szarkagáborján, egész kékesszürke madár, hasonló tulajdonsággal, mint a másik kettő. Ez a lakások közelében is költ, váltakozó magasságu fákon, de szereti a gyümölcsösöket, ligeteket és erdőket is. Ha elegendő táplálékot kap, akkor több mivőnubb öreg pé-

nyelvezetének illusztrálására álljon itt egy mondata, amely mintegy márkája a többinek. »A Balaton romántos partjain a természet annyi piktura remekével oly sok nemzeti emlék es hagyomány olvad édes harmoniába«. A mai ember fülében kissé talán idegenszerűen hangzik ez a mondás, de a költői léleknek mégis kedves, mert a régi rozmaringillatu boldog világot juttatja eszébe.

Kossuth Lajos az ő ragyogó stilusában a varázslatos viziükröt igy dicsőiti: »Este van, — azon este egyike, melyeknek szelid nyugalma ban a számoló ész elszendaludik, minden gondolat a szivben terem, az emlékezetpara képei feltűnni szeretnek a tárgytalan merengés előtt s a jövendőnek sejtelmeivel gőzalakokká egybeolvadnak. Szép ez a Balaton, szép mindenkoron, szép midőn csen des, foltonként szinét változtatja, szép, midőn a vihar közelgését haragos szint öltve jelenti, de legszebb, midőn a felkelő nap az első sugáresomét, vagy a teli hold a bájos lánycsomót göndör viz szinén végig lövelli. Ki a Mindenható mosolyát egy földi képben látni sóvárog: ezt nézze meg.«

Iróink közül Jókai volt az, aki legtöbbet tartózkodott a Balaton pe remén. Neve összeforrott a Balaton nal. A csodás vizzel való állandó szomszédságának tulajdonithatni, hogy bűvös ereju tollát oly gyönyörű irásokra inspirálta a tó szépségétől meg ittasult lelke. Műveinek egyikében mondja: »Csodás, kettős ereje van e tónak: a testet megedzi s a lelket elkomoritja. A mell felszabadul, az étvágy kegyetlenül követelő lesz, hanem amellett valami méla, bánatos érzés lepi meg a kedélyt, mely a rege világba andalit vissza.« Meg a befagyott Balaton szépségét is himnuszosan tudta diszíteni. Ennek adja bizonyságát egyik legvonzobb irásművében, az »Aranyember«-ben. Ezen regényének balatoni képei a Balaton költészetének legragyogóbb gyöngyei. Az u. n. »Rianás« leirása egyenesen megrázó.

Eötvös Károly, az »Utazás a Balaton körül« cimű három kötetes nagy munka irója is a Balaton rajongói közé tartozott. O azonban nem annyira leirója, mint inkább krónikása a Balatonnak és vidékének. Sajátságos, a maga nemében egyedüli irásmű az ő könyve. Minden válogatás nélkül mondja el mindazt, ami eszébe jut s az elmondottaknak csak annyi közük van egymáshoz, hogy szinhelyük kisebb-nagyobb távolságban ott van valahol a Balaton környékén. Művének bevezető szakaszában a többek között a következőket mondja: »A Balaton ábrand és költészet, történelem és hagyomány, édes-bus mesék gyüjteménye, különös magyar emberek ősi fészke, büszkeség a multból s ragyogó reménység a jövendőre.«

Endrődi Sándor, ismert nevű irónk »Balatoni ég alatt« cimű kötetében igy ád kifejezést elragadtatásának: »Légy üdvözölve százszor, százezer-szer, kedves vidékem! A hétköznapi gondok, az élet távol tartanak töled s hónapok helyett be kell érnem néhány héttel, — csak néhany hétig láthatlak s almodozhatom kebledeu, vadviragos mezőiden, aztán elválunk s arcod mosolyával, e mosoly édes emlékeivel szépitgetem hosszu, felhős telemet. Levegőd maga az élet. Sehol a világon nem lehet édesebben pihenni, miut a te sugaras partjaidon. Ha meghalok: itt temettetem el magamat, arccal a viz felé fordulva, hogy az itéletnapi ébredéskor tekintetem legelsőbben is e vidéket lássa.«

Sziklay János dr. a Balatonkultusz egyik leglelkesebb vezére s egyben a magyar tenger legismertebb irója és költője ezeket irja; »Van egy tája a Dunántul regényes dombvidékeinek, mely méltán lehet Magyarorszag büszkesége. Egy sajátos vidék ez, aminő nincs több az országban, melynek társat nem találjuk Europában, annyira sajátos. Ez a táj a Balaton vidéke, melyek középpontja maga a Balaton, az u. n. magyar tenger. Midőn páratlannak mondjuk, nem a rajongás, vagy helyhez kötött elfogultság adja tollunkba a szót. A Balaton valóban páratlan jelenség. A regényes, rendkivül valtozatos alaku bazalt hegyek közt szélesen, tengerként elterülő viztükör derült, barátsagos, ha rámosolyog a tiszta ég, — haragos, félelmetes, ha vihar korbácsolja, de sohasem zord. A vidéknek e kedvességét nem találjuk máshol.

Modern elbeszélőink közül, a legkiválóbb szellemek képviselőjét: Herczeg Ferencet is többször meg ihleti a Balaton. Ennek a tónak — ugymond — mindig voltak költői és rajongói. A Balaton felbecsülhetetlen gazdagsága ennek a szegény országnak. Nem a különb európai tavak egyike, hanem a legkülönb valamenynyi között. A természeti kincsek gigantikus medencéje, amely arra való, hogy magához vonzza hét ország természetbarátait, gyógyulni, üdülni és szórakozni vágyó fiataljait, öregjeit. Többünknek volt már alkalmunk, hogy külföldi vendégeket kalauzoljunk a Balatonra. Minden idegennek rögtön feltűnik a tájkép speciális magyar jellege, amely különbözik mindentől, amit európai vagy amerikai szem valaha látott. A balatoni naplemente, a holdfényes viztükör, a tó felett vonuló felhő, a viz gyöngylényü szinjatéka, a kisbalatoni nadasvilag, a tihanyi és badacsonyi vulkánok profilja: olyan képek, amelyek a lélekzetet elállító szépség erejével ragadják meg a fogékony lelket. Herczeg Ferencnek gyönyörűen megirt művei sorába tartozik »Balatoni regéje«. Ez a rege legnagyobb költeménye irodalmunkban a Balatonnak, legékesebb dicsérete szépségeinek.

Bartha Miklós a természet mesteri festője »Innen onnan« cimű utleirás gyüjteményében igy ir a Balatonról: »E nagy, tömeg viznél vonzóbb tárgyat nem ismerek. Ki nem mondható varázs van a partján való andalgásnak. Az embereket megszállja vidékeinek szelidsége, miként az apostolokat megszállta a galamb. Az emberi lélek összeolvad a természet csudásságával s nem tud eltelni azzal a miszticizmussal, melyet e tó végtelen tükre nyujt, midőn a láthatáron a reá borult égboltozattal ölelkezik. Versbe való kép ez, melyre alkalmas dallamot csak Pan fuvolája teremthet. Ha itt laknám, még Himfynél is szerelmesebb volnék.«

(Folyt. köv.)

Az időjárás és a talajerő.

A terméshozam mint tudjuk az időjárás, a talajerő és a mivelés (talajmunka, növényápolás) együttes eredménye. Tudjuk azt is, hogy ez a három tényező valamennyire pótolhatja egymást olyan értelemben, hogy pl. az időjárás kedvezőtlen esélyeit jóerőben levő és jól munkált talajban a növényzet könnyebben elviseli, vagy csapadékosabb évjáratban a gyengébb föld is kielégitőbb termést adhat, tehát az ápolás hiányosságát ellensulyozhatja a jó időjárás és a jó talaj. Legjobb eredményt persze akkor kapunk, ha az összes termelési tényezők a legkedvezőbb formában jelentkeznek.

A növénytáplálkozás nedves és száraz évjáratokban.

A mostani évjáratot országszerte a bőséges tavaszi és nyáreleji csapadék jellemzi, melynek következtében különösen a tavasziak, a kapások, rétek, a szántóföldi takarmányok általában jó termést adnak. Számtalan esetben ramutattunk már arra, hogy csapadékos évjaratban általában jó a termés, még a gyenge talaj is kielégitő termést adhat, mert a növényzetnek a bőséges nedvesség még gyengébb talajban is aránylagosan elegendő tápanyagot szallit.

Másként áll a helyzet száraz évjáratban, amikor a növényzet kevés talajnedvességre van utalva. Ha a talajban bőségesen van könnyen felvehető növényi tápanyag, akkor a növényzet csekély talajnedvesség mellett is könnyen táplálkozik. Ezzel szemben a sovány, kizsarolt talajban csak sok viz segitségével volna képes arra, hogy abból az élete fenntartásához a szükséges tápanyagot megszerezhesse. De mert száraz időjárásban erre lehetőség nincs, ezért a gyenge talajokon a növényzet a fejlődésében hátramarad, csakhamar jelentkezik a tápanyaghiány, a fejlődés végül megakad, ami azután a kevesebb, sokszor nagyon gyenge termést eredményezi.

Mindezek egybevetéséből tehát arra az eredményre jutunk, hogy a szárazság ellen nagyon jó védelem a termés biztonsága szempontjából a talajnak tápanyaggal való bőséges ellátása és minél szárazabb időjárás, annál inkább szükség van a talajerő megfelelő gondozására, általában azokra az eljárásokra, amelyek a talaj tápanyagkészletét fokozzák.

A mostani évjárat után mik a teendők a talajerő szempontjából?

Ezek után már most rá kell mutatnunk arra, hogy az idei csapadékos évjáratnak a jövő évi termésre milyen hatása lehet. Az idei bőséges talajnedvesség és a tavasziakban várható jó termés a talaj tápanyagkészletét erősen igénybe veszi, a gyengébb talajokat valósággal kiéli. Ebből az a helyzet áll elő, hogy a jövő évben csakis a jó erőben levő talajokon várhatunk kielégitő termést még gondos mivelés és jó időjárás mellett is és földjeink különösen rá lesznek utalva a kedvező csapadékviszonyokra. Ha a csapadékviszonyok nem lesznek különösen kedvezők, akkor a gyengébb talajokon a mostani csapadékos évjárat visszahatása ként a termés sikere nagyon is bizonytalan lesz, mert mint az imént jellemeztük, a gyengébb talajokat valósággal kiélte a mostani sok csapadék. Elejét kell tehát vennünk a

dány télen át is itt marad. Néhány évvel ezelőtt, mikor a mezőket az egerek lepték el, több helyen láttam itt télen is a nagy örgébicsat. Ez mind a három nagyon hasznos madár és figyelmébe ajánljuk ugy a gyümölcstermelő, valamint a mezőgazdáknak, hogy a fészekromboló fiatalságot, ezek hasznosságára figyelmeztessék.

A vörösvércse megint egy nagyon hasznos madarunk, mert ez megint kizárólag féreg és rovarpusztitó. A legnagyobb ellensége az egereknek, ürgéknek és hörcsögöknek. Galambnagyságu madár, az egész teste rozsdavörös tollazattal van fedve és zsákmányára a levegőből csap le. Fészkét legszivesebben a magasabb fákra rakja, erdők szélén vagy ligetekben,de néha magánosan álló fákra is.

A kis karvaly galamb nagyságu madár, szürke tollazata van és villamszerü repüléséről fellehet ismerni. Kizárólag ragadozó, vagyis husevő. Amit megfoghat élő állatot, de főleg madárfélét, azzal irgalom nélkül elbánik. Mindent röptében kap el, dögre nem megy. Erdőkben és nagyobb ligetekben fészkel, magas fákon, néha a vörös vércsét is megtámadja. Igen elvétve ha egeret, ürgét vagy hörcsököt fog és csak a madarakat pusztitja.

Az egerész ölyv szinien szürkés barna tollazatu, varju nagyságu ragadozó madár. A mező felett repülve csap le az egerekre, menyétekre, ürgékre és hörcsögökre vadászik, de ugy tudom, a fogoly és nyulpecsenyét sem veti meg. Az erdőkön vagy nagyobb ligetekben fészkel magasabb fákon.

A nagyölyv, vagy (tyukölő kánya), már ennél jóval nagyobb szürkésbarna madár. A test nagysága már egy jól kifejlett fácánkakaséval vetekszik, de a zsákmányai a fácánénál jóval nagyobbak, ugy hogy már kisebb nyulnak felel meg. Kizárólag husevő és vérengző madár. Lassan huz a földeken végig és ugy csap le áldozatára, de ha kell, azt röptében is elkapja a levegőben.

Egy izben szemtanuja voltam vadászat közben a Cseren, mikor a nehezen sebzett nyulamat megtámadta és leteperte. A távcsővel néztem a harcot, a sebzett nyul védekezett és két lábra állva pofozta és harapta a nagy tyukölőt, de mindhiába, az ölyv lett a győztes. Amire oda értem, mintegy 1000—1200 lépésre, a nyul már ki volt teritve, mindkét szeme ki volt vájva, a hasa pedig föltépve, amiből a belek lógtak ki. Lövésre nem kaphattam mert a terület sik volt és már messziről észre vett. Egy más alkalommal a szemem láttára, előttem talán 80 lépés távolságra kapott el egy fekete varjut és felszállt vele egy magas nyárfa tetejére és ott ölte meg. Sajnos, puska nem volt velem, mert csak sétálni mentem, tehát nem tudtam neki ártani. Sokáig hallottam a varju sirását, mire végzett vele, mert annak is szivós a szervezete, tehát elég erős lehetett a küzdelem. Azt pedig számtalanszor láttam, mikor a fogoly csapatra lecsapott és az elfogott foglyot a karmai között vitte tovább. Fészkét magas fákra rakja, a sitkei erdő évszázados tölgyein több fészket láttam. Sokszor annyira merész, hogy lecsap az udvaron szedegető tyukok közé és onnan ragadja el a zsákmányát, azért is kapta a nevét.

Az itt felsorolt ragadozó madaraink közül a legtöbb itt telel nálunk. Sokan állitják, hogy a vörös vércse elköltözik, de én több izben láttam télen is nálunk vörös vércsét.

A szarkát és a varjukat nem irjuk le, hisz azokat szintén ismeri majdnem minden ember.

A szajkó kis galamb nagyságu madár, elég szép vöröses barna tollazattal, fejbóbitával, a szárnyai feketék, fehér és kéktollakkal tarkázva, a farka elég hosszu fekete. Kizárólag erdei madár, de a ligetekben is költ, fészkét magasabb fákra rakja. A magvakat és keményhéjju gyümölcsöt, diót, mogyorót, gesztenyét és makkot szereti, de állitólag a kisebb madarakat és madártojásokat is elrabolja. Téli időben a kertekben is látható és rikácsoló hangját gyakran hallatja. Állitólag az erdei vadnak ez a kémje és őre, mert ragadozó állat (róka, macska vagy ember közeledtére nagy hangon lármáz és ezzel figyelmezteti óvatosságra a többi állatot.

(Folyt. köv.)

termés bizonytalanságának azzal, hogy a mostani jobb termés által előidézett fokozottabb tápanyaghiányt alkalmas eljárásokkal pótoljuk. Ezek az alkalmas eljárások: a jó talaj munka (tarlóhántás, őszi mélyszántás, növényápolás stb.) minél gondosabb keresztülvitele, melyek a talajban levő nyers tápanyagok feltárását és a növényzet fejlődését elősegitik, de főként alkalmas a megfelelő trágyázás istállótrágyával, indokolt esetekben zöld trágyázással és mesterséges trágyafélékkel is. A talajban bőségesen kell, hogy legyen kész növényi tápanyag, hogy száraz időjárás esetén (hazai viszonyaink között ezzel mindig már előre kell számolni) a kevés talajnedvesség mellett is elegendő tápanyagot találjon a növényzet.

Az öntözésre berendezett gazdaságokról is tudjuk azt, hogy a fokozottabb vizhasználat eredményes, de csak akkor, ha a több terméssel kivitt nagyobb tápanyaghiány pótlásáról teljes mértékben gondoskodunk. Ha ezt elmulasztjuk, még öntözés esetén is csakhamar beáll a visszaesés és az öntözés hiábavaló lesz.

Az őszi kalászosok előveteménye mint tudjuk a pillangós takarmány, a korán lekerülő kapás és a talajt jó erő és szerkezeti állapotban visszahagyó egyéb növények (trágyás takarmány, olajosok, hüvelyesek). Ezek a folyó évben mind erősen igénybe veszik a talaj tápanyagkészletét, ezek között a leginkább pótlásra szoruló nitrogént, foszfort és kálit egyaránt. Az idén tehát fokozottabb mértékben fennáll a szüksége annak, hogy az őszi kalászosok alá adjunk foszfor tartalmu műtrágyát, szükség esetén nitrogén tartalmut is, annak egy részét ősszel, másik részét tavasszal fejtrágyaként. Homokos, sőt sok kötött talajon is emellett a káli pótlására is sokszor szükség lehet.

Az őszi vetésü pillangós takarmánynövények, mint általában a pillangósok, mindig hálásak a foszfor és káli tartalmu műtrágyák iránt. Nemcsak a termés mennyiségét fokozzák jövedelmezően, hanem fokozódik ezáltal a talajban a nitrogéngyüjtés is, a talajt tehát tápanyagban mindenképen gazdagitják. Minél jobb termést adott az elővetemény, mely többet a földet ezáltal, mint mondani szokás »meghozta«, annál inkább szükség van a foszfor és a káli hiány pótlására a pillangósoknál.

Az őszi mélyszántás elvégzése mindig fontos, de ez az idén még nagyobb jelentőséget nyer, mert mint tudjuk, nemcsak a szárazság ellen nyujt hathatós védelmet, hanem elősegiti a talaj nyers tápanyagkészletének a feltárását is. A tavasszal belevetett növényzet tehát több kész növényi tápanyaghoz jut. Persze ez korántsem pótolja a tavasziak alá is az idén fokozott mértékben szükséges trágyázást.

— *Tóth Lajos*
mezőgazd. kamarai titkár

2415 község jelentette be a Turul Szövetség egészség-propagandájában való részvételét.

A Turul Szövetség őszi egészségügyi propagandamunkája nemcsak a fővárosban folyik, hanem kiterjesztette azt az ország valamennyi vármegyéjére, városára és községére is. A vármegyék és városok ma már valamennyien bejelentették, hogy résztvesznek a Turul Szövetség propaganda munkájában ugy a vonatkiállitás, mint az őszi Magyar Nép Hete ciklus idejében. Különösen érdekes, hogy az egy év óta folyó népegészségügyi propaganda milyen komoly hatást tett a községekre, melyekhez kérdőiveket bocsátott ki a Végváry József országgyülési képviselő és dr. Dérczy Ferenc vezetésével működő intéző bizottság. A kérdőivekre adott válaszokban 2415 község jelentette be az országos propagandában való részvételét. Valamennyi község tagot jelöl ki az Egészségpropaganda Bizottságba, mely a Magyar Nép Hete kongresszusa keretében tartja meg ülését. Egyben bejelentették a helyi problémákat is, melyeket ez alkalommal tárgyalás alá vesznek s a [illegible] egyikémelyike országos ér[illegible] tarthat számot. Ugyanezekben a [illegible]ségekben erős propaganda indult meg arra is, hogy az őszi rendkivül nivós és látványosságszámba menő kiállitáson a folyó évi szeptember 27-től október 14-ig érvényes féláru jegyek révén mentül számosabban utazzanak fel Budapestre, ahol komoly idegenforgalmi tényezőnek lehet ma már tekinteni a Turul Szövetség őszi rendezéseit.

A községek nagyarányu [illegible]kezése arra mutat, hogy a né[illegible]ségügy szolgálatában valóban országos és olyan arányu mozgalom fejlődött ki, amilyenre még nem volt példa Magyarországon. Érdeklődéssel tekint mindenki az őszi kiállitás és kongresszus elé, amelyen nemcsak az általános egészségügyi, hanem az azokhoz kapcsolódó szociális és gazdasági kérdések is szemléltető érzékeltető módon kerülnek bemutatásra és tárgyalásra.

A berlini Olimpiász után.

Nincs a csonka haza területén belül, de azon kivül sem talán egy magyar sem, kinek ne dagasztaná önérzettel a keblét az a tudat, hogy a derék olimkondink micsoda gyönyörü eredményeket értek el Berlinben a közelmult hetekben lezajlott olimpiászon.

Egész bizonyosra veszem, hogy száz és száz terv és propozició merül fel a sportkedvelők és sportolók körében, elárasztva az O T T-ot, hogy továbbra is biztosithassuk számunkra a világraszóló sportfölényünket más, nálunknál sokkal nagyobb számu és vagyonosabb nemzeteknél.

Azért nem érzem magam arra hivatottnak, hogy az OTT-nak irányt mutassak, vagy tanácsot adjak arra nézve, hogyan lehetne még nagyobbá fejleszteni az eddigi sporteredményeket hazánkban, csak arra akarok néhány szóval rámutatni eme rövid kis értekezésemben, hogy a falusi fiatalság sportolásával az állam mindezideig nagyon, de nagyon keveset törődött, pedig könnyü volna ezt a mulasztást orvosolni.

Tudom, hogy legtöbben azt fogják válaszolni nekem eme súlyos kijelentésemre, hogy falusi ember létemre még azt sem tudom, hogy a levente intézményben vannak lefektetve a sportolásra vonatkozó rendeletek és direktivák.

De ép azért, mivel falusi lakos vagyok és két községnek (Magyargencs és Kemeneshőgyész) vagyok a levente elnöke, látom és tapasztalom, hogy az előirt levente foglalkozás lelkiismeretes betartása mellett nem marad idő a sportolásra s annak egyik legszebb ágára, az atletizálásra.

A németek szükségét érezték annak, hogy a katonai szolgálat idejét felemeljék 2 évre.

Mi magyarok annyit csak tehetünk a nemzetünk és a falusi ifjuság testkulturája érdekében, hogy a heti két órai levente foglalkozási időt felemeljük 3 órára.

Ezen harmadik órán azután csak a különböző sportágak gyakorlása volna faganatositható, de azt oly élvezetes formában kellene nekik nyujtani, hogy kedvet kapjon a falusi ifjuság hozzá és azután ráérő szabad idejükben minden hivatalos apparátus nélkül ők maguk is fognak trenirozni és sportolni.

Ha fizikai erejük és intelligenciájuk meg van hozzá, csak helyes irányban kell vezetni őket, ugy igen szép eredményeket lehet velük elérni, minek ugy maguk a sportoló ifjak, mint a községük és szeretett hazánk látja a hasznát.

A méznek nagy hatása van az egészségre. A méznek nagy tápérejét, gyógyitó hatását régen elismerték, de azt nem alkalmazták az orvosi tudományban olyan mértékben, mint kivánatos lett volna. Most egy bécsi orvos kimutatta, hogy a méznek a vér összetételére is nagy hatása van, különösen gyermekeknél. Egy bécsi árvaházban 60 gyermeken végeztek kisérletet. Hat heti mézadagolás után a vörös vérsejtek szaporodása 85 százalékkal kedvezőbb volt, mint a többi gyermekeknél. A testsuly gyarapodása kétszer olyan nagy volt, mint normálisan.

Talajjavitás meszezéssel

Az országos Mezőgazdasági Kamara közbenjárására a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. Igazgatóságával olyan egyességre jutott, hogy a gazdaközösség a mésszegény talaju birtokait próbameszezéssel kipróbálják, annak talaját dijmentesen megvizsgálják. Tudvalevő dolog, hogy a mészszegény talajban eredményesen nem lehet termeszteni igen sok gazdasági terményt, azért az Országos Mezőgazdasági Kamara és a többi kamarák is azon fáradoznak, hogy ezeken a mészszegény, ezért terméketlen, vagy csak silányan termő mészszegény talajokon dijmentes meszezési próbákat végezzenek és ennek eredménye nyomán a föld termő képességét sokszorosra fokozzák. Az eljárás a következő: Válasszon ki a gazda a mészszegénygyanus területéből kb. 200 négyszögölet, ahova a jövő tavasszal valamely érzékeny mészkedvelő növényt vessen, (luczerna, szöszös bükköny, baltacin, bab, árpa, cukorrépa, repce, mustár, spenót, spárga, majoránna, kömény stb.) melyeket mészszegény talajban sikerrel tenyészteni nem lehet. A mészszegénységet ugy állapithatjuk meg, hogy veszünk a gyógyszertárban 10 százalékos sósavat, vagy igen erős ecetes és a kijelölt földön több helyen csepegtessünk le és ha sehol sem észlelünk pezsgést, ássunk le 20—30 centiméterre és ha itt sem találunk pezsgő talajra, akkor a terület alkalmas meszezési próbára. Ez esetben 10—15 helyről vegyünk egy kis asónyi mennyiséget 20—30 cm. mélységig, ezt jól keverjük össze, belőle egy félkilónyit tiszta vászonzacskóba varrva tegyünk félre. Azután ujból vegyünk próbát, mostmár 30—40 cm. mélységről, ezt is csomagoljuk be ugy, mint fent mondottuk, azután mindét csomagot egybe kötve, mindegyikbe egy kis táblácskát belekötve, melyen legyen megirva a gazdaság pontos cime, feltalaja, vagy altalaj megnevezéssel, azután az igy egybekötött két csomagot adjuk fel a következő cimre:

Országos Chémiai Intézet Budapest II. Keleti Károly-utca 24. sz.

A talajmintákat folyó évi szeptember hó 10-ig kell beküldeni.

A gazdának más dolga nincsen, ha a talaja szegény, ingyen kap 1—2 mázsa mésztrágyát az Országos Mezőgazdasági Kamara utján és igy módjában lesz kipróbálni mészszegény birtokainak termőképességét.

Az egész eljárásért 50 fillér küldendő be: Országos Mezőgazdasági Kamara talajtani osztálya Budapest, Szabadság tér 10. cimre.

HÍREK.

Meghalt Baltazár püspök. Baltazár Dezső, a reformátusok világhirü püspöke szerdán éjjel hosszas szenvedés után elhunyt. Halála országszerte nagy részvétet keltett.

Aratási hálaadó istentisztelet. Ma vasárnap délelőtt fél 10 órakor az evang. templomban aratási hálaadó istentisztelet lesz.

Eljegyzés. Pócza Lajos, a celldömölki apátság főkertésze ma tartja eljegyzését Csákány Irénkével Középiszkázon.

Hivatalvizsgálat. A celldömölki közkórházban Nemere számvevőségi főtanácsos hétfőtől kezdve négy napon át hivatalvizsgálatot tartott.

Vizipoló mérkőzés. A mult vasárnap délután a rossz idő miatt elmaradt Ostffy cserkészek vizipoló mérkőzése jó idő esetén ma délután fél 3 órakor lesz a csapat »vizitelepén«, a Marton téglagyár »nagymedencéjében«, előtte és utána »sétacsónakázás«.

Falvak és tanyák népe az or- [illegible] okt. 3—4—5—6. napjaira Budapestre hivta egybe a XXVII. Országos Katolikus Nagygyülést. Az idei Nagygyülés egész propagandájával a falvak és tanyák népe felé fordul. »Krisztus és a falu« jelmondatban csucsosodik ki az idei Nagygyülés munkája. Az Országos Elnökség most küldte szét az ország minden részébe ötszinnyomásu Nagygyülésre toborzó falragaszát. A falragasz előterében áldásra nyujtott kézzel áll Krisztus, előtte muskátlis ablakaival színes magyar falu terül el, amelyből egy hatalmas égfelé törő buzakalász nő ki. A művészi falragaszt Würtzner Margit festőművésznő tervezte. Ezzel egy időben küldte meg központi iroda, a »keresztes gyorsok« kétszinnyomásu falragaszát, amelyet Koppány György plakáttervező művész készitett. A falragaszon egy gigantikus méretü hatalmas kereszt áll, amely mellett dübörög a keresztes gyorsmozdony. Ugyanakkor küldte meg a Nagygyülésre és keresztes gyorsvonatokra vonatkozó összes tudnivalókat is. Már az előjelekből is látszik, hogy szinpompás és gigantikus aránya lesz a

magyar katolikusok ezidei táborbaszállása. Hogy minél nagyobb arányu legyen, arra kérte az Országos Elnökség az Actio Catholica egyházmegyei központjait és egyházközségi szervezeteit, hogy már most inditsák meg propagandájukat a Naggyülés sikere érdekében. Szinpompás lesz, mert a Naggyülés okt. 4.-iki megnyitóünnepségén és az ezt követő Eukarisztikus körmeneten a tanyák és falvak népe szines népviseletekben vonul majd fel. Gigantikus lesz, mert már eddig is 10 keresztes gyorsvonat beállitását kérték, hogy felhozza a vidék népét a fővárosba. Ehhez járul még a bányavidék s a pestkörnyéki katolikusok demonstrativ megjelenése. Ezenkivül az egyéni utasok részére kivételesen 50 százalékos kedvezményt biztositottak, amely nagy kedvezmény következtében szintén ezrekre és ezrekre lehet számitani, akik egyénileg jönnek majd fel az idei Naggyülésre.

Balesetek. Nagy István 25 éves egyházashetyei cselédnek jobb térdét a ló megrugta a kocsiban. — Hajba Dezső 18 éves külsővati tanuló a kerékpárról leesett, minek következtében jobb alsó karja eltörött. — Hegedüs József 25 éves kemenesszentpéteri utépitő napszámosra kavicsbányászás közben rászakadt a kavicsréteg, a bal lábát eltörte. Mindhármukat a celldömölki közkórházban ápolják.

A községi elöljáróság közhirré teszi, hogy folyó évi szeptember hó 1-től a 16 éven aluliak részére a kerékpározás a következő utcákon és tereken betiltatott: gróf Tisza István utcában, Szent Háromság téren, Hollósy téren, Gyarmathy téren, dr. Géfin Lajos utcában, Koptik Apátur utcában gróf Széchenyi István utcában, Ostffy téren, Nemesdömölki utcában, Kossuth Lajos utcában, Horhy Miklós téren és a Baross utcának a vasuti állomástól a vasuti aluljáróig terjedő részén. Felhivja az elöljáróság a lakosságot e rendelkezés pontos betartására, mert az ellene vétők fel lesznek jelentve.

Az üvegszemü döntőbiró. Ez a cime annak a rendkivül érdekes képekkel illusztrált cikknek, amely Tolnai Világlapja uj számában jelent meg. A legkiválóbb magyar irók novelláin kivül számtalan pompás cikket, riportot, nagyszerü folytatásos regényt és közel 200 remek képet talál az olvasó a népszerü képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Cseh elismerés a magyaroknak. Schulz Ignác cseh szociáldemokrata képviselő, a napokban Hrusovszky Igor cseh nemzeti szocialista képviselővel Prágából Pozsonyba utazott. A vasuti fülkében rajtuk kivül három tagu angol család — férj, feleség és leány — foglalt helyet. Schulz egyizben magyarul váltott néhány szót Hrusovszkyval és az angolok megkérdezték, hogy milyen nyelven társalognak. »Magyarul« — felelte Schulz. »Magyarul én is tudok« — mondotta az angol leány — Nem, nem, soha! Ugy-e, ez magyarul van? Schulz és Hrusovszky elképedve hallották a magyar reviziós jelmondatot és megkérdezték az angol hölgyet: hol tanulta ezt? Angliában, volt a válasz. Most meg Magyarországba utazunk, mert nyaralni és télen szórakozni csak Magyarországon lehet. Schulz Ignác maga irta meg nagy részletességgel az esetet a cseh szociáldemokraták hivatalos lapjában és megállapitja, hogy a cseh idegenforgalmi propaganda a magyarhoz képest gyermekes és értéktelen s hogy tanulni kell a magyaroktól s a propagandát olyan [illegible] kell bizni, akik értenek is hozzá.

A nyugatmagyarországi felkelés 15 éves évi[illegible] középmagyarországi automobil és motorklub folyó évi szeptember hó 6-án Kecskemétre emléktur[illegible] bekötött disztáborozást rendez. Az emléktura résztvevőinek befutása szeptember 6 án, vasárnap délelőtt 9—10 óra között lesz Kecskeméten. Nevezési dij 2 pengő. A nevezéseket a középmagyarországi automobil és motorklub központi igazgatóságának Kecskemét, Rákóczi-ut 17—19 cimre szeptember 1-ig kell beküldeni. Minden benevezett beérkező megkapja az ez alkalomra készült művészi emlékplakettet. Indulás tetszés szerint bárhonnan. A rendezőség kéri a résztvevőket, hogy balkarjukon 5 cm. széles nemzeti szinü karszalagot viseljenek.

Köszönet. Az evang. ifjusági egyesület ezuton is köszönetet mond Molnár Mihály urnak, aki Otthona diszitésére egy szép kivitelezésü Rákóczi plakettet adományozott.

Elszöktek a Cirkusz után. A mult héten Veszprémben játszott a Carlei cirkusz, ahonnét városunkba érkezett. Három veszprémi kis gyermek, névszerint Borbély József 13 éves, Korveiser Gyula 12 éves és Korveiser László 10 éves veszprémi gyermekek annyira megszerették a cirkuszt, hogy hétfőn reggel elszöktek hazulról és szerdán reggel elfogták Celldömölkön őket. Kihallgatásukkor elmondották, hogy artisták szerettek volna lenni, azért szöktek el hazulról. Hazatoloncolták őket Veszprémbe.

Szabadságon. Sándor Zsigmond máv. tanácsos, osztálymérnök augusztus 17-től szeptember 16 ig »szabadságon« van. Szabadsága alatt Illés József főmérnök helyettesiti.

Elhunyt urasszony. Özv. Magyar Elekné, szül. Wieser Antónia 80 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése szerdán délután volt Sopronban nagy részvét mellett. Az elhunyt urasszony Magyar Elek Ruszt volt polgármesterének volt özvegye és néhai özv. Tory Györgyné nővére.

Uj egyesület Magyargencsen. Az elmult vasárnap délután megalakult Magyargencsen az ifjusági sport önképző egyesület diszközgyülés keretében. A diszközgyülésen vitéz Hertelendy Béla nagybirtokos, ny. huszárezredes elnökölt, elnökké csengeri Héczky Egont, társelnökké Unger József ev tanitót választották meg. A diszközgyülésen részt vett Gayer Endre NEP titkár is.

Elhunyt régi celli ember. Vasárnap délután 6 órakor hosszas szenvedés után örök álomra hunyta le szemét a régi Dömölk egyik legöregebb embere, Schmidáliusz András 82 éves korában. Temetése kedden délután ment végbe nagy részvét mellett a Horváth Elek-utcai gyászházból. Az elhunyt egész életén át szorgalmas és derék munkásember volt, még életének utolsó éveiben is dolgozott, táviratokat hordozott a celli postáról vidékre, hogy kenyerét megkeresse. Halálozása nagy családot boritott gyászba.

A tanév kezdete a helybeli áll. polg. fiuiskolában. A nyilvános tanulók javitóvizsgálata szept. 3-án reggel 8 órakor, a tantervkülönbözeti és felvételi vizsgálat (irásbeli és szóbeli) szept. 4-én reggel 8 órakor kezdődik. A vizsgálatokra engedélyt kapott tanulók pontosan jelenjenek meg. A pótlóbeirások szept. 5 és 7-én 8—12 óráig vannak. A Veni Sancte és utána a tanév megnyitó szept. 8-án lesz, melyen minden beirt tanuló köteles megjelenni. Gyülekezés az iskolában reggel háromnegyed 8 órakor, diáksapka viselése kötelező. Az évnyitó után órarend kihirdetés lesz, azért a tanulók papirost és ceruzát hozzanak magukkal. Az ifj. segitő egyesületi tankönyveket az osztályfőnökök szept. 4-én délután 4—5 óráig osztják ki. A rendes tanitás szept. 9-én reggel 8 órakor kezdődik.

Hideg tél lesz az idén. Csaslopé József francia tanár egyik előadásában már jelezte, hogy az 1936—37-iki télnél szigorubb, hidegebb e században még nem volt. A tudós tanár erre a következtetésre hosszas tanulmányai után jutott. Ezek eredményét »A nap és a hold befolyása a földre« cimü munkájában ismertette. Ebben többek között azt állitja, hogy a nap és a hold pályája 372 időszakra osztható fel. Minden ilyen időszak mozzanatai ugyanazon sorrendben állandóan megismétlődnek. Csaslopé felkutatta az időjárásra vonatkozó legrégibb feljegyzéseket és megállapitotta, hogy az időjárás jelenségei minden 372 esztendőben visszatérnek. Ha az ember azt akarja tudni, — irja kimutatásokkal, táblázatokkal bővelkedő munkájában — hogy mi vár az emberiségre 1936-ban, vissza kell lapozni és felkutatni, mi volt 1564-ben. Es rá fog jönni, hogy 1936 ban olyan kegyetlen telünk lesz, amely a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. A hóviharok nemcsak nagyon hevesek, de igen gyakoriak lesznek. A rettenetes időjárás 78 napon át tart. A legnagyobb hideg január 7-én köszönt be.

Tüz Vönöckön. Kedden délelőtt fél 1 óra tájban tüz ütött ki Vönöck községben, leégett Kovárczi Pálné és Dénes János vönöcki lakosok 4 sertésólja. A tüzoltóság rögtön a helyszinen termett az elöljárósággal együtt és az ő nagy és ügyes fáradságuk folytán sikerült a tüzet lokalizálni a nagy szélviharban, mellyel nagy szolgálatot tettek a községnek, mert a nagy viharban a falu nagy része leéghetett volna. A kár 100 pengő, a nyomozás folyamatban van.

Szabadságon. Dr. László Lajos szolgabiró szeptember 1-től október 12-ig, Hári Lajos vönöcki körjegyző szeptember 1-től szeptember 24 ig lesz szabadságon.

Esküvő. Farkas István Budapest-ferencvárosi máv. mozdonyvezető tanonc folyó hó 25-én délelőtt fél 12 órakor vezette oltárhoz a celldömölki róm. kath. templomban Birkás Gyula és neje máv. főkalauz leányát Iluskát.

Nagysimonyi községben gyermekparalizis fordult elő.

A közs. iparostanonciskolában az 1936—37. tanévi rendes beirás a fiu-tanoncok részére szept. 3. 4. és 5-én délután 5—7 óráig, a leánytanoncok részére szept. 7-én délután 5—7 óráig lesz a polg. fiuiskola tanári szobájában. Az első alkalommal beiratkozók hozzák magukkal tanonc szerződésüket, a folytatólagosan beiratkozók pedig legutolsó ellenőrző könyvecskéjükkel jelentkezzenek. Beiráskor minden tanonc nyugta ellenében 6 P-t fizet az iskola pénztárába. Felkérem az iparos- és kereskedőket, hogy tanoncaikat a fenti napokon irassák be, mert a határidő utáni beiratkozás pénzbüntetést von maga után. A tanoncok szept. 8-án kötelesek az évnyitó istentiszteleteken részt venni. Gyülekezés ünnepi ruhában reggel háromnegyed 8 órakor az iskola mellett. Rendes tanitás a leányok részére szept. 9-én délután fél 4 órakor, a fiuk részére azon a napon d. u. 4 órakor kezdődik.

A Szinházi Élet e heti kottamelléklete Szür a szitában. Az idei nyár legnagyobb magyar slágere a Szür a szitában cimü népdal volt. A Szinházi Élet közölni akarta kottamellékletként ezt a nótát, azonban sem a Zeneműkiadók, sem a Zeneszerzők egyesülete nem tudta, hogy ki a dal szerzője. Hirdetést adott fel a Szinházi Élet, hogy jelentkezzék a szerző. Aki most jelentkezett: egy makói tisztviselő. A Szür a szitában cimü dal a Szinházi Élet e heti számában jelenik meg mint kottamelléklet először. A Szinházi Élet uj száma bemutatja, hogyan ünnepeltek a pesti szinházak és mozik az olimpiász hőseit. Más érdekességek az uj számból: Lilian Harvey Budapesten. Hatvani Lili és Karinthy Frigyes cikke, Ina Claire vacsorája Bajor Gizinél, Hans Albers egy órája Budapesten. Irodalmi rovat, Guthy Böske párisi divattudósitásai és még rengeteg olvasnivaló és érdekes kép van a Szinházi Élet uj számában. 64 oldalas Rádióvilághiradó, 32 oldalas gyermeklap, kézimunkaiv és darabmelléklet egésziti ki a 280 oldalas uj számot, melynek ára 60 fillér. Előfizetési dij negyed évre 6.50 pengő. Kiadóhivatal: Erzsébet körut 7.

Budapestre utazók figyelmébe ajánljuk a Hungária Göz-, Kádfürdő és Vizgyógyintézet (VII. Dohány-utca 44), mint a főváros legolcsóbb és a pályaudvarokhoz legközelebb fekvő fürdőjét. Itt reggel 5 órakor nyitnak ugy, hogy a hajnali vonatokkal Pestre érkezők egyenesen oda mehetnek, ahol fürdés után a tágas pihenőben magukat kialudva járhatnak dolgaik után. Göz és kádfürdő ára 1 P. Kiszolgálási dij csak 10 fillér.

Szerkesztői üzenet. Több oldalról megnyilvánult kérelem alapján közöljük, hogy az 1932. évi 9660. M. E. és az 1933. évi 3500. VII. a. P. M. sz. rendeletek alapján a legalább 25 százalékos hadirokkantak, a hadiözvegyek és hadiárvák, valam[illegible] vitézségi érem tulajdonosok és a Károly csapatkeresztesek, a terhükre kivetett földadó, házadó és általános kereseti adó, valamint az ezek után járó állami, törvényhatósági és községi pótadók tekintetében a következő kedvezményeket élvezik: Ha a terhükre kivetett földadó, házadó és általános kereseti adó együttes évi összege az 50 pengőt nem haladja tul, a 100 százalékos hadirokkantakat 30 százalékos, a 75 százalékos hadirokkantakat, hadiözvegyeket és hadiárvákat 20 százalékos, a többi igényjogosultakat 10 százalékos adómérséklés illeti meg. Az igényjogosultak igazolása általában a rokkant ellátási adóra nézve fennálló szabályok szerint történik. Azok a Károly csapatkeresztesek, akik 1932 december 25-ig a rokkant [illegible] ló igényjogosultságot nem igazolták, a fenti kedvezményt nem vehetik igénybe. A Károly csapatkeresztesek a pénzügyminiszter által megállapitott feltételek mellett a rendes adótételnek a felét fizetik. Az igényjogosultságot a községi elöljáróságnál, illetve a városi adóhivatalnál kell igazolni.

A beadványok megilletékezésének korlátozása. Sok bajt és kárt okozott a kereskedelmi életben az, hogy a különböző illetékekkel, melyet fellebbezések, jogorvoslatok beadásánál le kell róni, nem voltak tisztában a kérvényezők. A hiányosan bélyegzett beadványokat a Dij- és Illetékkiszabási Hivatal mindenkor megilletékezte és a kérvény benyujtóját bír[illegible] sujtotta, amely az alapdij öt[illegible] volt. Ezen a hibás eljáráson segitett most a pénzügyminiszter, amikor körrendeletet bocsátott ki a pénzügyi hatóságokhoz, hogyha ezentúl bármilyen ügyben határozatot hoznak, amely ellen fellebbezésnek van helye, ugy a határozathoz nemcsak azt irják hozzá, hogy hány napon belül és hová kell a jogorvoslatot benyujtani, hanem tüntessék fel azt is, hogy mennyi illetéket kell az iraton leróniok. A pénzügyminiszternek ez az intézkedése általános örömet fog kelteni, mert a hibásan felbélyegzett

beadványok elintézése nemcsak tetemes kárt okozott a kérvény beadóinak, hanem késtette az ügy elintézését is.

A farkuskutyák adóját felemelik. A belügyminiszter olyan értelmű rendeletet intézett a városok polgármestereihez, vármegyékhez, hogy célszerű a farkaskutyák adójának a felemelése. A belügyminiszter ezt a rendeletét a földmivelésügyi miniszter szakvéleménye alapján adta ki, mert tudvalevő, hogy a farkaskutya ősi állatgyűlölő, ezt a vadon természetét még a leggondosabb nevelés mellett sem tudja levetni és ha kiveheti magát a mezőre, erdőbe, rettenetes károkat okoz a vadállományban, sőt a házi állatokat is megöli, ha nem vigyáznak rá. Éppen ezen vad természeténél fogva, másrészt azért is hátrányos ennek a félvad kutyafajtának a további tenyésztése, mert nagy ártalmára van a hires magyar komondor és más igen hasznos kutyafajtáink tenyésztésére. A miniszteri rendelet nyomán el lehetnek készülve a farkaskutya eseretők, hogy az adóemelés rövidesen itt lesz, amire szükség is van, mert semmi célja nincsen ennek a háborus kutyafajtának a további tenyésztésére, mert hogy a miniszteri rendeletben jelzett igen rossz tulajdonságai valóban meg vannak. Veszedelmesek nemcsak állatra, hanem sok eset bizonyitja, hogy gyermekeket, sőt felnőtteket is megmartak.

Mestervizsga szabályozása. Az uj ipartörvény szerint, mint ismeretes, a jövőben a képesitéshez kötött iparok mestervizsga nélkül nem gyakorolhatók. A mestervizsgát megfelelő szakbizottság előtt kell letenni. A bizottság tagjait kétharmad részben az ipartestület elöljárósága, egyharmad részben pedig az Iparkamara választja, mely utóbbi nevezi ki az elnököt és alelnököt 3 évre. A mestervizsgálatra való jelentkezést az Iparkamaránál kell kérni s ott állapitják meg a vizsgálat feltételeit. A mestervizsga és a mesterlevél kiállitási dija 15 pengő. A vizsgálatot arra alkalmas műhelyben kell lefolytatni. Uj rendelkezése a törvénynek az is, hogy képesitéshez kötött ipar engedélyezése előtt igazolni kell, hogy a fél az ipartestület felvételi dijat előre lefizette.

Jótékonycélu mulatságok vigalmi adójának elengedése. Kozma Miklós belügyminiszter körrendeletben intézkedett a jótékonycélu előadások adójának elengedéséről. A körrendelet szerint ha népegészségügyi, anya és csecsemővédelmi, tuberkulózis elleni küzdelem, iskolásgyermekek és csecsemők táplálkozására, felruházásra, vagy az inségesek felsegitésére tartanak a jótékonycélu táncvigalmat, hangversenyt, vagy hasonló estélyt, elengedhető a vigalmi adó. A rendelet felhivja az illetékes hatóságok figyelmét arra, hogy a legszigorubban ellenőrizzék a befolyó jövedelem hovaforditását. Minden fillérnek azt a célt kell szolgálnia, amelynek érdekében a vigalmiadót és egyéb illetékeket elengedték.

Falusi népkönyvtárak átszervezése. Az 1914. előtt létesitett gazdasági könyvtárakat a kultuszminiszter az iskolánkivüli népművelési bizottságok hatáskörébe utalta. Ilyen könyvtár Vasvármegye területén ez idő szerint 93 van. A Vasvármegyei Iskolánkivüli Népművelési Bizottság most nagy rendezésre készül a könyvtárak körül. Kiselejtezi az elavult anyagot és a könyvtárakat átcsoportositja olyan formán, hogy minden könyvtárra egyforman jusson szépirodalmi és gazdasági anyag is.

Mibe kerülnek az egyetemek? A magyar kir. állam öt egyetemet tart fenn, ami évenként 16.178.400 pengőt emészt fel. A budapesti egyetemen 848 pengőbe, a pécsi egyetemen 1035 pengőbe, a szegedi egyetemen 1103 pengőbe, a müegyetemen 1198 pengőbe, a debreceni egyetemen 1456 pengőbe kerül egy egyetemi hallgató az államnak. Az öt egyetem átlagát véve 1128 pengőbe kerül az államnak minden egyetemi hallgató. 11.975 ifjunak biztosit az állam egyetemi tanulmányi lehetőséget évenként. A budapesti egyetemnek 5,883.700 P, vagyis az egész összegnek 38.28 százaléka, viszont a hallgatók 43 százaléka 5230 ifju nyeri a kiképzését. A müegyetem a javadalom 17.67 százalékban részesül, a létszám 18.1 százaléka tanul itt. A szegedi egyetem a javadalom 14 százalékát kapja, a hallgatók 14 százaléka tanul itt, a debreceni egyetem 13 százalékot kap, a hallgatóságból 12 százalékot vállal, a pécsi egyetem 13 százalékban részesül, hallgatósága a tanuló ifjuság 12 százaléka.

A főiskolákat kivéve az iskolák fenntartása száz milliónál többe kerülnek. Az állam 21 milliót költ saját iskoláira és kb. 20 millióval támogatja a nem állami iskolákat. A kimutatott száz millióban nincsen benne az a költség, melyet a tanulók szüleinek kell áldozni tandij, tankönyvek iskolaszerek cimén. Ezt az összeget bátran 80 millióban állapithatjuk meg. Egy évi 180—200 milliót tesz ki az iskolák évi költségei csonka hazánkban, a főiskolákat nem számitva ide.

A középiskolai tanulók száma 66 772. Ebből állami iskolába jár 28.886. Az állam a középiskolákra 6 523.431 pengőt költ, tehát egy középiskolai tanuló 222 pengőbe kerül csak az államnak. A nem állami iskolák egy tanulója 194 pengőbe kerül, tehát az országos átlag egy középiskolai tanulóra 211 pengő.

Drágábbak a tanitó, tanárnő és egyéb képző intézetek, mert itt internátus is van. Itt egy tanuló 429 pengőbe kerül, a nem államiaknál 851 pengőbe kerül. Kzeknek a számuk csak 9595, melyből 2093 jár állami intézetbe.

A polgári iskolák közel százezres tömegéből 35 ezer állami tanuló, egyenként 105 pengőbe kerülnek az államnak. Az országos átlag 84 P.

A kereskedelmi iskoláknál 7600 a növendékek száma, ebből 1332 állami iskola növendéke, a többi magániskola tanulója. Fejenként 245 pengőbe kerül az államnak és a társadalomnak.

A gazdasági szakoktatásnál 17 ezer növendék fele állami fenntartásban részesül, fejenként 69 pengőbe kerül egy tanuló.

A legolcsóbb a tanoncoktatás, mely nem igényel külön iskolákat és tanerőket, ezért a 38512 tanonc fejenként 12 pengőbe kerül.

Legdragább a felső ipari oktatás hol 2409 állami növendék egy évi oktatása 964 ezer pengőbe kerül, fejenkint 400 pengő az átlag tanulónkint.

A gyógypedagógia oktatásnál 2714 tanuló fejenkint 447 pengőbe kerül.

A szülésznőképzés 187 növendéke egyenkint 1510 pengőbe kerül az államnak.

Ezek után jön a két legnagyobb kategória: ovodák, népiskolák. Egy ovodás költsége átlag 49 pengőbe kerül. A népiskolások száma kb. egy millió háromszázezer. Egy népiskolás tanuló 53 pengőbe kerül. Az állam 14 és fél milliót fordit az állami elemi iskolákra tanévenként. Magánosok kb. 50 milliót áldoznak.

Hirdetésekat felveszünk.

Közgazdaság.

Ugyanannyi munkával több jövedelmet.

Minden növénynek meg kell adni egy bizonyos talajmunkát, azt vetni, ültetni, ápolni kell. A növénytermesztés jövedelmezősége attól függ, hogy az elért termés nagysága és értéke fedezi-e és tulhaladja-e fenti munkálatokat. Ha tehát ugyanazon területen ugyanazzal a munkával nagyobb termést tudunk elérni, nyilvánvaló, hogy növénytermesztésünket jövedelmezőbbé tettük.

Ha műtrágyákat alkalmazunk, ugy ez különösebb munkatöbbletet nem jelent, mert a műtrágyák elszórása a többi munkához viszonyitva egy elenyésző hányad. Már a műtrágyák bemunkálása nem okoz külön munkát. A szuperfoszfátot a vető vagy keverőszántás előtt szórjuk el és azzal együtt forgatjuk le. Igaz, van még egy munkatöbblet, ha műtrágyát szórunk el és pedig az, hogy nagyobb termést kell learatnunk és betakaritanunk. Ezt a munkatöbbletet azonban ugy hisszük, minden gazda szivesen vállalja.

Tegyük fel, hogy 1 kat. holdon a buza termelési költsége 90 pengő, 15 pengős buzaár mellett tehát legalább 6 q t kell aratnunk, hogy a termelési költségeket megkeressük. Ha azonban 100—150 kg. szuperfoszfátot szórunk el, aminek a költsége körülbelül 8—12 pengő, ugy biztosan számithatunk legalább 100—150 kg. buzatermésre. Műtrágyázva tehát a kalkuláció az, hogy a buza előállitásának önköltsége kat. holdanként kb. 100 pengő, a megfelelően nagyobb termés értéke pedig 110—120 pengő.

Nyilvánvaló tehát fenti esetben, hogy műtrágya nélkül a buzatermesztés jövedelmező nem volt, műtrágyázva azonban már elfogadható nyereséggel végződött a gazdasági év. Ha fenliek alapján ki-ki kiszámitja, mennyi a buzájának előállitási költsége műtrágyával és anélkül is mennyi a várható buzatermés egyik és másik esetben, ugy mindenki meg fog arról győződni, hogy műtrágyázva jobban jár.

Irógépszalag
Dinkgreve papirkereskedésben

Kölcsönkönyvtár Celldömölkön 3000
kötetes kölcsönkönyvtáramat a Wesselényi utca 1. szám alatti lakásomon megnyitottam. Havi 1 P kölcsöndijért hetenként háromszor cserélhet ugy a magyar, mint a világirodalom classicus, modern müveiből.
Kemény Klári.

Sport.

Zalaegerszegi TE—CVSE 5:3 (4:2).
Bajnoki. Vezette: Fertői.

Szép eredményt ért el Egerszegen a Vasutas tartalékosan kiálló gárdája. Szép és hizelgő eredmény ez a három tartalékkal játszó vasutasra nézve. A mérkőzéssel foglalkozó sportsajtó is mind elismeri a Vasutas nagyvonalu játékát. És ha a mérkőzés elején nem megy Bognár mezőnyjátékosnak, ugy más lett volna az eredmény. A vasutas góljait Péntek 2 és Bognár lőtték.

Fertői gyengén vezette a mérkőzést.

—

Pápai Kinizsi—Sághegyi BSE10:0(6:0)
Bajnoki. Vezette: Neubrun.

A pápai csapatnak egy percig sem volt komoly ellenfele a bányai csapat. Ilyen összetételben nem várhatunk komoly szerepet a fiatal csapattól. Sürgős erősitésre van szükség.

—

Mai müsor:
CVSE—Pécsi VSE.
Vasutas kupa. Fél 4 óra.

Kupamérkőzést játszik a vasutas a kitünő pécsi csapattal. Igy a mai napra kisorsolt SBSE elleni mérkőzés elmarad. Tavaly komoly szerepet játszott a kupaban a vasutas, igy most is jó szereplést várunk tőlük. Ma standard csapatával áll ki a vasutas, csak Vágvölgyi helyen lesz tartalék. Igy reméljük, szép eredményt fog elérni.

—

A sághegyi csapat ma pihen. A vasutas elleni bajnoki mérkőzés elmaradása miatt. (H. Z.)

Apolló Hangos Mozgó
Felelős vezető: Wittmann Andor
Celldömölk.

Aug. 29 szombat, 30 vasárnap
Csak 16 éven felülieknek.
Dráma az orosz cári udvar életéből, Oszkár Strauss zenéjével.

Moszkvai nász

(Az utolsó keringő.)
Főszereplők: Camilla Horn, Petrovics Iván, Halmay Tibor és Adele Sandrock
Nagyszerű kiegészitő és Hiradó.
Előadások kezdete: szombaton este fél 9 órakor, vasárnap délután 4, 6 és este fél 9 órakor.

Szept. 2 szerda, 3 csütörtök
Filléres helyárak. Ketten egy jeggyel.
Dosztojevszki világhirü regénye Harry Baur főszereplésével

Bün és bünhődés

(Raszkolnyikov.)
Műsoron kivül eredeti felvételek: az Olimpiászról és Hiradó.
Előadások kezdete: szerdán este fél 9 órakor, csütörtökön délután 6 és este fél 9 órakor.
Helyárak: Ünnepnap, szombaton és vasárnap: Támlászék 100, páholy 80, fenntartott hely 60, I. hely 40, II. hely 30 és gyermekjegy 20 fillér. Szerdán és csütörtökön: Ketten egy jeggyel Támlászék 120, páholy 100, fenntartott hely 70, I. hely 50, II. hely 30 és gyermekjegy 20 fillér.

Hirdessen a Kemenesaljában

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.